

Ese de două ori în septembra: Joi și Duminică; era cându-vă preținute importante materiale, va fi de trei sau de patru ori în septembra.

Prețul de prenumerare.

pentru Austria:

pe anu intregu . . . . . 8 fl. v. a.
„ diuometate de anu . . . . . 4 fl. v. a.
„ patrari . . . . . 2 fl. v. a.

pentru România și strainatate:

pe anu intregu . . . . . 12 fl. v. a.
„ diuometate de anu . . . . . 6 fl. v. a.

ALBINA.

Prenumeratuni se facă la toti dd. corespondenti ai nostri, si de adreptul la Redactiune Stationsgasse Nr. 1, unde sunt a se adresă si corespondintele, ce privesc Redactiunea, administratiunea să spădură că vor fi nefrancate, nu se vor primi, erăce anonime nu se vor publica.

Pentru anunțe și alte comunicări de interes privat — se responde că 7. or. de linie; repetările se facă cu preț scăzut. Prețul timbrului către 80 cr. pentru una data se antecipa.

Pesta, în 20 iuliu n. 1872.

Despre reacțiune si partit' ei, astăzi domnitoria la noi, marturisim că noastră s'a uruit a vorbi, si ni-am propus a lasă se vorbesc mai multu altii, cari stau mai aproape si o cunosc — de sicuru mai bine.

Eea cum caracterisédia *Reacțiunea N. Fr. Presse* din Viena, buna amica cu domnii stevanitori ai nostri, in nrul seu 179 din 6 iuliu. Ea serie:

Reacțiunea la noi este pururiă si pretotindeniă anti-natiunale si in celu mai completu intielesu *fora patria*. Ea isi pune tendintele ei pentru injugare, pentru tienerea poporului in orbă si pentru ascurarea intereselor sale speciali — de parte peste ori-ce consideratiuni ale binelui publicu, ale statului. Respectivele patriotice au pentru tōte partitele reactiunari numai intr'atāt'a o valoare, intră cătu ele folosesc scopurilor murdere-egoistice ale acelor'a. Deceas statul respinge usurpatiunile obscurantilor, deca pre acestia ii supune legilor comune si pretinde de la ei respectarea interesului de statu, — atunci acei omeni de o data se prefacu cei mai amaritosi inamici ai propriei loru patrie, conspira si lucra in contra-i si — nime nu este destulu de reu, pentru de a poté fi ingagiati de ei de aliatu la opulu de derimare si de participant la tōte intrigile si ușurările diavolesci. In acēsta privintia clericalii si cea lalta bagagia de slugi ai reactiunii — in tōte tierile sunt pana la unu peru asemenei!

Cine nu vede aci de minune nimerit portretul dloru deákisti, astadi la poté! Cine nu scie, cum ei atunci, candu usurpatiunile loru erau respinse si supunere loru sub legile statului se fortia, — cum ei atunci conspirau contra tronului si patriei, si cum ei astadi aliédia pre toti peccatosii la opulu de derimare alu libertatii si a nume alu culturei natiunale; cu unu cuventu, cum ei sunt anti-natiunali inversiunati; firesce, pentru ca na-

tionalitatea presupune cultura, lumina, dreptate!

Ministrul-preservedinte Lónyay dilele acestea se va apucă cu partid'a naționala croata de revisiunea pactului de impacatiune din 1868. Se promite celu mai bunu resultatu pentru ambele parti.

Ministeriulu ung. nu-si face multi serupuli cu indetorirea statului. „N. Fr. Pr.“ confirma că dupa ce visteriele statului in urm'a colosaleloru cheltuieli ce au costat pe guvern alegeriele dietali sunt cu totul desiertate, luminatul Kerkapolyi in adeveru va incheia imprumutul de 100 de milioane. Numai nainte!

Marele stabu generalu prusescu septeman'a trecuta edede prim'a fasciora din istoria resbelului franco-nemtescu. Prusii si prusificati din Viena nu potu laudă din destulu obiectivitatea cu carea este scrisa prim'a fasciora, carea proprie este numai o introducere la voluminosulu opu. Lumea nepreocupata insa in acēsta istoriografia prussesa nu afia nici o lature de laudatu. Nici stilu, nici aventu natiunalu, nici o ideia sublima, ci numai enararea uscata a evimentelor ora si o combinatiune geniala. Numai in una privintia este stabulu generalu de laudatu, in spionarea bieteji Francie. In acestu opu se spunu tōte uneltilor si infamele esplorari ale nenumaratilor aginti ce i-a tramis Prussia prin tōta Francia, prin cari s'a descoperit starea si tōte miscarile si operatiunile armatei franceze, inca cu ani nainte de resbelu. O insusire traditiunale a prussului brutalu si rapace.

Din Spania totu mai vinu sciri despre insurectiunea Carlistilor. A nume in Catalonia mai pe fie-care di se intempla loviri sangerose.

Cătu pentru situatiunea regelui Amadeu, unele diarie pretindu cumca tata-so Victoru Emanuelu, regele Italiei, i-ar fi recomandat sè multiamésca de

tronu, elu insa e resolutu a-si aperă coron'a si cu forti'a. Din tōte presemnele se vede că Republicanii se opintescu din tōte poterile pentru a trantii pe Amadeu si a inaugura in fine republic'a si a face pace in biéta tiéra.

Congresulu internatiunalu pentru cauza vagabundilor din Romania nu s'a intrunitu spre marea indignatiune a jidovilor, pe cari aliant'a israelita ii-a transportat de prin tōte anghirurile lumii in Romania, spre a face din acēsta tiéra o a dōu'a Judea.

In Francia discursulu lui Gambetta pronunciatiu la serbarea aniversarii dermarii bastilei de la La Ferté-sous-Jouarre, este evenimentulu ce preocupa adi diastric'a. Unu memorabilu discursu acesta in ori ce privintia, dar punctul care ne interesédia pre noi mai aproape este „*crescerea si invetiamentulu natiunalu alu poporului caci numai acestea sustin demnitatea omului si-lu facu cetatienu si adeveratu patriotu!*“ — Ati auditu, romaniilor deákisti, voi cari v'ati facutu unelte orbe celoru ce nu vreu sè scia de cestiu-ne de natiunalitate, voi cari ati tradatuita nostra causa pentru interesele vostre particolare? Dar natiunea v'a condamnat si posteritatea ve va blastemá.

Urmari si simtome.

D'unu timpu incoci — mai pre tōta diu'a ni sosescu din diterite părți epistole, parte anonime, parte pseudonime, parte de la persoane cunoscute, de positiuni sociali distinse, prin cari epistole ni se descoperu secrete, ce se vorbesc in cercuri nōa neaccesibili, si curse ce se combina totu in acele cercuri in contra nōstra; d'alta parte ni se descopere intristarea tuturorū omiloru de bine pentru coruptiunea ce se manifesta in mesura ingreditória intre noi; érasi prin altele suntemu incuragiati, ca sè nu cademu cu sufletul, ci sè luptămu continuaud ca pana aci, caci dejá natiunea intréga ne petrece cu cea mai viua atentiu si toti omenii de bine sunt cu noi; in fine — ni se facu prin unele oferte si chiar trimitu ajutorie

FOISIÓRA.

Esplicatuni,

la povest'a Argiru si Iléna Cosandiana.

(Albina nril 51 si 52.)

*) Descoperiri mari.

Vedi Albina din 1871 nril 16, 17, 48.

**) Povest'a poporala.

Acēsta povest'a e prelucrata din exemplarele tramise de dd. Teodoru Stavila si Jul. Bologa, teologi in Sibiu, (prin dlu prof. Jonu Popescu) si Sofroniu Liuba inv. in Maidanu langa Oravita, mai departe dupa povest'a nr. 17 din „Walachische Märchen“ de fratii Schott, Stuttgart 1845, — mai tōta e dupa a Dlu T. Stavila.

Totu acēsta povest'a sub nume „Istori'a préfrumosului Argiru si préfrumosei Elena“ se afia prelucrata in versuri de Jonu Baracu, a dōu'a ed. 1812 in Brasovu a trei-a 1855 in Sibiu.

Totu acēsta povest'a am aflat'o si unguresce in „Száz történelmi regé“ de Ladislau Kóváry 1857. Clusiu, sub numele „Tündér Ilona“. Mai antaiu a prelucrat'o Albert Görgei, apoi in 1781 Stefanu Piskolti fiindu catana in Italia, si mai tardiu Danielu Dozsa, si s'a scrisu despre ea in mai multe diurnale magiare.

Din cele mie tramise, a Dlu Bologa are mai multa asemeneare cu aceea a lui J. Baracu si D. Dozsa; a dlu S. Liuba nu e intréga, a lui Schott consta din mai multe povesti adunate, si numai unele parti sunt identice cu acēsta de facia. La Baracu si Dozsa asemenea sunt nesce parti d. e. cu caciula, mantéua si papu-

culu, — cu 3 uriesi etc. ce aici le-am lasatu afora, de ore ce am povestit, si am esperiatu că aceste parti se tienu de altu soiu, unde Perseus e eroul povestei.

Ar fi intrebarea, că Argiru si Elena, séu Tündér Ilona e originala? Povest'a intru adeveru e romanescă si nu magiara, dar a potutu prelucratorulu magiaru se o auda in Ardélul. Povest'a e de origine greco-romana vechia, si a creatu eleminte mitologice daco-romane, si n're nemici ce s'ar tiené de mitologi'a magiara.

Prelucrările lui Baracu si Dozsa sunt tare asemenei, dar aceste prelucrari au multe falsificatiuni in sine, ce nu se potu tiené de povest'a.

a) s'a pusu in amendoue numele regelui, Akleton, si a reginei, Medena, a unui profetu, Filaretu, nume ce nu sunt nici mitologice nici istorice, ci scornite.

b) S'au adausu fora de lipsa, numai de la prelucratori, numele Dido, Juno, Venus, Amor (Jupiter), Pomona, Satin etc. ce nu se afla in gur'a poporului, in asta forma.

c) S'au pusu idei, ce nu se tienu de mitologia p. e. natiunea s'a stricatu, nu e in stare sa pazescă pomulu; Helena dice: regele tierei tale mi-a fostu tributariu.

Esplicarea intielesului povestei, si la Baracu si la Kóváry, e de totu retacita. Baracu dice că e „o inchipuire, sub carea se intielege luarea tierii Ardélului prin Traianu Cesarele Romei“ si a nume, că Daci stapani Ardélulu, si regaleloru Decebalu biruindu pe imperatulu Domitianu, a silitu pe romani ca sè-i platéscă dare. Traianu in dōue ronduri a venit u resboiu

a supr'a Ardélului si l'a cuprinsu. Argiru e Traianu era Elena e Ardélulu cu bâile de auru.

Totu acestu intielesu i dă si Kóváry, si adauge, că cetatea Eenei a fostu pe Pétr'a Caprei, aproape de Alba-Iulia, (desi elu cam cugeta la Helena si Menelaus), — si ca sè se traga cu sil'a acestu intielesu, prelucratorii Baracu si Dozsa au adusu idei despre resboiu lui Traianu.

In brosuri'a mea antaia de balade, 1859, am retacit u si eu dupa acesti domni, credințu că Argiru e Traianu etc.

Povestele (Märchen, mese) nu au nimic istoric in sine, ele sunt miturile, religiunea pagana, si ce s'ar paré istoricu, aceea inca si in vechime a fostu mitologicu, pentru că purce din timpulu istorico-mitologicu.

In povestii imperati, séu feori de imperati sunt de regula dieii pagani, degradati la ómeni, sunt fenomene naturale, fisice etc. personificate dupa sistem'a mitologica vechia, sunt continuarea religiunii de 2—3000 de ani.

Pre langa aceste pregatiri sourte voiu incepe esplicarile.

1) Argiru.

Aceia, cari au cettitu descoperirile mele, si vor aduce a minte de Delia Damianu si Dafinu si de acea regula affata pentru mitologi'a daco-romana, că „cognumele dieiloru adi e nume propriu“ si a nume din Apollo Dafneos = Dafinu, din Apollo Delius = Delia.

Am fostu desperat pentru numele Argiru, si l'am crediutu falsu, pana ce regul'a aci citata nu l'a descoperit.

Apollo a avutu si cognumele Argirotoxos

de bani, ca de dovēda că — partea cea buna a natiunei, ori cătu de seraca, totu nu cugeta a parasi lupt'a pentru existinta nici pre barbatii ce o sustinu cu ardore si credintia!

Nu potem sè multiamumu din destulu domnilor, cunoscuti si necunoscuti, pentru atât'a interesare de noi, atât'a zelu si credintia petru cauza cea santa a nōstra! Multi ni ceru a li publică descoperirile si sentiemintele, precandu unii ne rōga a le luă spre cunoscinta, si apoi a nemicii in data epistolelor loru, cari in imprejurăi despotică ca cele de astazi, usiori li-ar poté deveni fatali!

Spre linisirea celoru ce se temu de reu, spunem aci ca sè scia, că noi nici n'am avé locu in cas'a nōstra pentru de a pastră tōte epistolele cătu ni vinu, dar nici nu ne-am de-datu a pastră de cătu pre cele ce cuprindu sōcote séu oblegatiuni facia de noi.

Dlui amicu si frate aderinte alu nostru de langa Résită respondem, că — cele ce ni descrie, macar cătu sunt ele de positive, nu este cu potintia a le publică. Cine ar poté primi a supra sa, sè imple colone cu astfelii de scandală! Totusi ocajionalmente ne vom folosi de tōte datele si deslucirile ce ni dă.

Dlui pré stimatu din Hunedóra — cauta sè-i citam si glosam in publicu — urmatricele pasagia din prețuit'a sa epistolă:

„M'am scarbitu, m'am indignat u pana 'a sufletu de cele ce vedu, — mai vertosu căci cele mai nerusinate infamii nu provinu din partea strainilor, ci chiar de la romani!“ — (Da, cadiendu romanii slabuti de angeru — usiori viptime violenței si coruptiunei strainilor!) —

„Ei domnilor de la Albina! frumosu si bine mai scrieti dvōstre; multu face, multu curagiul desvōlta acelu omu admirat, de toti, carele si-a sacrificat persóna si famili'a unei sublime ideie; dar — dieu, nu aveti pentru cine! ómenii nostri sunt nemultamitori, condusi de pasiuni si interese marsive, in cătu in momentele decisive te punu la uimire! — Am inceputu a fi pessimistu, si — mai scio Ddieu, ce inca me mai potu face cu timpulu!“ —

„A me luptă cu micutiele mele poteri contr'a strainului cătu de cumplitu, atunci candu

(Die Mythologie aller Nationen Dr. Vollmer p. 308, si Grich. Myth. L. Preller p. 223) si în-sémna putatoriu de arcul de argintu, si dupa cum dice Hesiodu, cognumele e de la vederea luminosa ce o arăta sōrele, pentru că Apollo e sōrele, nu sōrele insusi, ci lumin'a, poterea lui, Asيا dara Argiru representa pe Apollo, in partea a VII. si VIII. reprezenta alta planeta si persóna, pentru că povest'a trece de la mitologi'a naturei in a timpului istorico-mitologicu, precum voiu aretă la locul seu.

Lun'a reprezenta prin Artemis la greci, inca a avutu cognumele séu numele de insuire Arge, adeca lucitória, stralucitória (Preller p. 229.)

2) Iléna.

La Baracu e Elena, la Bologa si S. Liuba Iléna, in altu soiu de povesta de la dlu G. Comanu teologu in Sibiu e Lena, in poesi'a poporala de regula Iléna.

Iléna e lun'a, si purcede din Helena, carea e din'a de luna venerata in Lacedemonu sub numele Helena (R. Suchier esplic. in Ovidii Metamorfose Lib. XII. ad vers. 5.) —

Acestu cultu alu Helenei precum a dioscurilor (doi feti cotofeti) a fostu deosebi in provinciile grecescii Laconia si Mesenia (Preller p. 91—108.)

Asemenea cultu de luna se afia si in Italia inainte de Roma, si a trecutu cultulu grecu alu lunei si in Italia, si s'au amalgamisatu si eu cu cuvintele Iléna Cosandiana 'u afu reprezentat u chiar in amalgamisare.

Din'a de luna la romanii cei mai vecchi (inainte si dupa fundarea Romei) s'a chiamatu

me apesa, — acésta pricepu si sum gata bucurosu; nu voiu despera nisi in momentul caderei si perirei: dar candu este se me luptu contra fratelui meu, candu trebuie se suferu din partea romanului, — me disgustu, curagiu me parasesce; devinu o finta — fora potere, o finta perduta!“

(De candu e lumea, totu astfelu a fostu, si ómenimea totu a progresat; a progresat in greu atunci, candu in siepte tieri nu se afla unu barbat de sciintia si caracteru, cum astazi in fie-care tiéra se afla — siepte si mai multi! — se nu desperam!) —

Dlui anonim din partile Blasiului, fiindu ca staruesce, trebuie se-i publicam aci amabil'a epistola intréga; dar ilu incredintiamu ca — pre cătu de fericiti am fi, déca am poté suspu, chiar atât'a de pucinu ni iertá esperintele nóstre a ne maguli, ca intre ai nostri vr'o 903 si cătiva prenumeranti se ale 500, de conditiumile si specialu de resolutiunea si pricepera dlui corespondinte! Déca am avé noi cu sutele astfelui de ómeni, nu s'ar juea contrarii nostri cu noi ca si pisic'a cu siorecele! — Déca am poté noi se contam la sacrificia din partea publicului nostru, n'am stă noi — de ani pre locu cu „Albina!“ Nu pentru persón'a nóstra, pentru lupta, pentru intreprinderea nóstra, intru visibilulu si pipabilulu folosu alu publicului am dorii noi se avemu multi — multi ómeni de sacrificia intre dd. prenumeranti ai nostri.

Din cotoiu Albei de diosu, in iuliu.

Pré ilustre domnule! Preicum vedu, Dvóstra mai antaiu din postulu de jude alu tablei regie, si acuma mai tardiu si din Cas'a tieriei devenirati frumosielu scosu si alungatu!

Dupa cum am invetiatu a-mi cunoscere națiunea mea de una gramada de ani, nu dubitezu de locu, ca inca si dupa acestea se vor mai asta in ea de acela, caru se vor mai indoi, ca ore este cu potintia, ca intr'adeveru se fiti prestatu Dvóstra atâtea servitia fideli pre séma națiunei si bisericei ce o confessati?

Caderile amintite ale Dvóstra, fările ce pentru esecutarea loru s'au pus in aplicare, mie mi sunt dovedi eclatante — in contra tuturor celor ce se indoiesc.

Numai fiili cei adeverati ai națiunilor loru, si numai apostoli cei adeverati ai bisericeilor loru, au devenit adeverati martiri, — dar si nemoratori; caci este ascunsu in secretele națiunei poporilor, ca se-si recunoscă in vieti a loru pre cei mai mari binevoitori si mai creditiosi invetiatori.

Dar Dvóstra domnule, a ti renasau, cum se scie, cu multe suto de prenumeranti; acestia vi sunt astazi cetatea si gard'a, si ei, oteliti in creditis si aderintis, sunt in stare a sacrificia; d. e. a-si duplicita prenumeratiunea, macar câte pe 1/2 de anu. —

Io éca o duplicu; pretiul pentru Albina pre semestrul al II. alu anului 1872 cu 4 fl. l'am speditu pre calea sa, casi alta data; mai adaugu aci 4 fl. pentru intarirea cetatei si a aperamentului naționalu.

Se aveti acum numai 500 de prenumeranti d'astfelui, si se faca totu insulu, asemenea mie, éca Vi vine pre anu din acésta contribuire mica una suma de 2000 fl.

Si acésta contribuire nu numai vi-o poate face totu insulu dintre prenumeranti, — anca si celu mai seracutu: dar io nici nu me indoeseu, ca o vor si face. —

Si éca unu bunu ajutoriu, o mare usiurare in lupta cea grea ce cu atât'a devotamentu ati inaugurate, si totu de o data intru cătu va o desdaunare pentru perderile ce ati suferit. Io, Domnul meu, sum pentru lupta, pentru lupta ca a Dvóstre, seriosa, solida, consecinta, si prin acésta dorescu a ve incaragia; se continuati acésta lupta care cu atât'a insufletire o duceti, in cătu multi dintre chiar fiili națiunei nóstre inca ve judeca pentru ca aveți pré mare firmitate si creditis, este precum si-au judecatu odiniora athenienii in ostracismu pre Aristide, pentru ca a fostu pré justu!

De ora-ce io, desi din inima recunoscendu, n'am tari a Dvóstre: se-mi iertati ca se-mi retacu si numele si locuinta. —

Unu prenumerante alu Albinei.

O aniversare memorabila.

In 14 iuliu francesei republicani serbara o dupla aniversare, aniversarea derimarii hostiei din La Ferté-sous-Jouarre, fostulu cuibul reacțiunii din 1789, si aniversarea unirii naționali, la carea au juratul acu 83 de ani reprezentantii tuturor departementelor, adunati pre campulu lui Marte. Intru memorie a evinmentului d'antaiu, a carui insmnata universala-istorica a produs admirarea geniului francez pana si de catra clasicii germani, — s'au fostu arangiatu banchete in Parisu, Marseille, Lyon, Havre si alte orasuri de frunte, dar töte s'au opritu oficialmente, numai festivitatea din La Ferté-sous-Jouarre a cascoigatu permisiunea din partea guvernului, fiindu ca Gambetta, carele era invitatu din töte pările, s'a rezolvatu a participa la acésta ca oratore intru memorie dilei. Si Gambetta era rostul unu discursu atât de esclinte din punctul de vedere retoricu, atât de memorabilu pentru situatiunea Fraciei in speciale, si in generalu pentru emanciparea poporilor, in cătu tota Fracie si o mare parte din Europa privescu spro marele barbatu. Discursulu seu este obiectul comentariilor si — firesce, laudele si osan'a ce-i canta republicanii si toti adeveratii patrioti, provocara de nou ur'a si fric'a contrarilor, a mumiilor monarhice. Dar fapta este: fie-care discursu al lui Gambetta se considera si este in adeveru unu evenimentu. Amicu-

si neamioii, republicanii si monarchistii, patriotii si iesuitii, — toti asculta cuvintele lui ca viua atentiu, casi candu toti ar accepta pronunciarea sentintiei a supr'a vietii loru. Fie-care construcțiune a sa se desbate, analisáda si splica in töte modurile si in töte direptiunile, pentru a afila si a cunoscere cugetele lui. Este in acésta expansiune cu care se astépta si asculta ori ce productiune a elocintiei lui Gambetta, unu felu de presemitu; aci, la republicani, sperant imbucuratiora, colo, in castrele tradatorilor, frica si cutremuru, ca acestu barbatu carele sub nefericitul resbelu, a fostu lucéferulu in teribil'a nótpe, nu va poté se remana neinfluinte a supr'a viitorului Fraciei. Si fiindu ca Republica, dupa töte presemitole, va fi pentru totu deun'a form'a normala de statu, toti se ingrecesc d'a avé pentru viitoru candu dlu Thiers nu va mai fi in stare a continua operă inceputa, d'a avé unu barbatu care, versat in afacerile de statu, si contrariu passionilor demagogice, se nu conspire contra Republicei. Si astazi in Fracie Republica se considera de limanul patriei, de poterea cu carea se nimicescu intrigile contra ordinei si stabilitatei ale monarchistilor. Toti deci privescu spre Gambetta carele pre dice merge dà probe eclatante de genialitatea sa si de adeveratul tribunu alu poporului.

Pana si cei mai inversiunati contrari marturisescu prin organele loru ca Thiers este fundatorul Republicei cu ajutoriul lui Gambetta, era acésta primul presedinte alu Republicei fundate si asecurate. Multimes de poporu ce se adunase la banchetu, din indepartare de 20 de mile, desi tota d'a ploia, dovedesc marea popularitate a acestui barbatu. Cea mai mare parte a ospetilor constă din tineri, caci Gambetta iubescu a aduná pre acestia in giur de sine, bine sciindu ca ei sunt temeiul societatii si mai susceptibili pentru propaganda.

Elementele naturei nu impiedecara pre Gambetta a rostii unul din cele mai esclinte discursuri ale sale si rapiti astfelu pre cei 2000 de ascultatori in cătu dupa vivantele si aplausele entuziastic, multi dintre cei rapiti acursera spre adoratulu oratore sarutandu-i vestimentele si manile sub pronunciarea discursului. Lumina si iavetii poporului, ca la tota ocazie, ca numai luerulu si invetimentul pote ferici pre unu poporu si ca numai una regina este careia se se inchine si careia se-si redice altaria poporale, si carea e démna de cucerirea loru, si acésta este — sciintia.

Aretă apoi poporului insematata revolutiunei din 1789 si a institutiunilor republicane, a carorui contrari sunt aristocrati si popula catolica.

Astfelu invetia si luminédia tribunii poporului, adeveratii apostoli ai mantuiri poporului, si astfelu de apostolu este Gambetta, apostolu republicanu.

Progresele intreprinderilor noestre economice-financiare.

Romanii pre acestu torenu, atău cei din coci, cătă si cei din colo de Carpati, sunt asi dicendu — cu totul nuci, abia de ieri incepatori. Din colo prim'a intreprindere mare — este „Dacia“, societate de totu felul de asecurari. Despre acésta reproducem din „Pressa“ bucurasciana urmatorele:

„Acésta societate a inceputu operatiunile sale numai de la augustu 1871, prin urmare nu are nici unu anu de existentia.

Ce vedem in se?

Töte actiunile ei s'au acoperit. Valorea unei actiuni, care este emisa cu 500 fr. s'a urcatu astazi la 570 de franci, si asta urcare merge crescendu pe fie-care dia.

Afacerile ei sunt enorme, si pagubele ce a platitul pré miei. Asa se luam a essaminá cifrele pana la lun'a iuniu curent, si éta ce afilam:

In sectiunea incendiului, numerulu politiilor de asecurari a ajunsu la enorm'a cifra de 5872.

Sum'a premielor platite societatei este de fr. 879,802. — Capitalulu asecurat este de 75,110,958 franci.

Pagubele aprosimative ce s'au platit sunt — numai de 12.000 fr.

In operatiunile de transportu, asecurările efectuate pana acum sunt 325.

Premiele platite societatei sunt de 55.384 fr. Er capitalulu asecurat este de 4,821,622 fr.

Daunele cari s'au platit se urca numai pana la 20.000 franci.

La asecurările pentru grandina, incepute numai de vr'o trei luni, numerulu politiilor de asecurare se urca la 223.

Premiele platite societatei sunt de 68.384 fr. Capitalulu asecurat este de 4,238,326 fr.

Daunele platite pana acum sunt numai de 19.000 fr.

Asia d'r, in mai pucinu de unu anu, asta societate romana a facutu in totale, 6420 de asecurati; si asecurat unu capitalu de 84,163,906 fr.; a primitu ca premiu in plata 1,003,571 franci; si a platit ca despargubiri aprosimativ 51.000 franci.

Se ni se arete o alta societate, chiar straina, care in asiá scurtu timpu se fia facutu unu asiá mare progresu! — Si inca se notam, ca un'a din ramurele cele mai producătorie, aceea a asecurării pentru vietia, u'a inceputu.

Dupa acestea, „Gaz. Transilvaniei“ adauga despre institutulu nostru, „Albina“ si apoi conclude cum urmediu:

Amu vediutu si imbucuratoriulu succesiu alu institutului nostru „Albina“ intr'unu tempu forte scurtu, si trebuie se ne impinteneze asemene succese la intrunirea tuturor poterilor, la totu felul de asociari, ca numai in acestea vomu asta si mantuirea si prosperarea, pe candu retrasi vomu si exploatai de toti trasi si impinsii, ca si de véuri, si noi in locu se prospete

na Cosandiana sunt dôue cuvinte ce reprezinta lun'a, din'a cu dôue nume, — adeca repetitiune.

V. Alessandri in „Poesii populare ale Romanilor“ 1867 p. 30 dice: „Romanii din Moldova dicu ca Iléna Cosinzana personifica Moldova eu podobole si avutile pamertului seu, cu farmecul rapitoru care flutura pe campurile sale! Acésta parere tocmai asiá e de retacita casi aceea ca reprezinta Dacia.“ In fine asémenea bine pre Elena lui Baracu cu Iléna Cosandiana a poporului. Deci dupa töte cele de pana aci si cele vietorie, Il. Cos. e lun'a, din'a lunei la daco-romani.

Nota. Dupa ce am incheiatu aceste esplorări, mi s'a tramisu inca alte poveste.

Mai tare sémena aceea de la Jacobu Oce-

anu invenit. in Padina-Mateiu in carea e „Jana Samdiana, si Samdiiana“, pe urma alu doile exemplarii de la Sofroniu Liuba din Maidanu cu „Iléna Cosandiana“ dictata de Dómn'a Vasilea Mileticiu, cu o gramada de fintie mitologice, si forméza unu exempliaru independent.

Intr'o povesta de altu soiu de la Nicolae Pepa, inv. in Opatia, e „Iléna Cosingéna“, in alt'a de la Ionu Beaca inv. in Sculia, „Iléna Cosangéna“, si scriu si Cosandiana.

*) Barba-rosia.

Acestu nume e numai la T. Stavila, la

Baracu si Dozsa e Akleton nume falsu.

In I-

VI părți ale povestei Barba-rosia insémna,

adeca reprezenta pe Zeus (Joe) si imperatasa pe Hera (Juno), precum se va vedé mai tardi.

*) Trei feciori.

In unele poveste e numai căte unu fecior

de imperatru, eroul povestei; in altele căte

trei feciori, si totu de un'a celu mai micu este eroul, era cei doi sunt numai pentru ilustratiunea povestelorloru, si nici candu potu ajunge la scopu, sunt nepotinciosi, ca cu atât'u mai mare se apara eroic'a celui alu treile, celui mai micu. Cei doi reprezinta pe ómeni cu slabitudinile loru, celu mai micu, e extraordinarul, si de regulă reprezinta unu trupu cereșeu, o potere naturala, o dieitate vecchia etc.

*) Meru si mera de aur.

Candu Zeus (Joe) s'a casetoritu cu Hera (Juno), toti dieii li-au adusu daruri. Atunci paternulu, ca se-si dea si elu darulu a crescutu unu meru, carele facea mera de aur (Dr. Voillmer p. 855.)

Merul acesta dupa povesta e in gradin'a împăratului, tatalu lui Argiru=Apollo. Tatalu lui a fostu Zeus, si mama Zeto, dar aci in locu de Zeto, Hera figuréza, pentru ca e pomulu ei.

Unde a fostu dupa mitologia acea gradina, acelu meru?

Preller, mitologistulu celu mai scientificu alu timpului nostru, dice dupa autori vecchi: o gradina a Herei, in carea a crescutu pomulu minunat cu merale hesperice, e unu simbolu a fructualitatii neessauriate a paternului pe care l'a crescutu la nunt'a Herei (dupa Eurip. Hypp. Preller p. 748.) Pre Insul'a Oceanului a fostu gradin'a cu merul de aur alu dieilor (p. 33). In prejururile binecuvantate ale Oceanului, unde paternulu a crescutu pomulu vietiei, cu merale de aur ale hesperidelor (p. 127). Locul acelu e in prejurul de la apusu si nocturnu alu mării Oceanului, in prejurul inceperii si capetului cerului si paternului (p. 438.) Nu totu

in acelu locu s'a cugetatu gradin'a, — dupa idei'a mai vecchia, e la apusulu oceanicu, dupa cea mai tardia la Atlasulu (mare) libicu (Diodor 4. 26.) Apollodor si altii o punu la oceanul nordicu imprejurul hyperboriilor (Apoll. 2. 5.)

Herades ca se afle merul, a trecutu peste Macedonia si Iliria la Eridanu (povesta mai tardia, riul Po in Italia) si aci asta elu si nimfele hesperide (Pr. II. 217). Pomulu si acele mera sunt podob'a cea mai frumosă a gradin'e dieilor (Pr. 439). Sofocles o numesce gradin'a lui Zeus. — Ce au fostu acele mera de aur?

Merale de aur sunt stele, si a nume cele 3 ale cingei, inceingători. Heracles 3 mera a dusu. (Espl. de R. Suchier in Ovidiu Lib. IX. v. 190).

Astazi se spieca astfelui: „Candu grecii vecchi capetara scire despre pomerantile (pome aurense) ce se afla in tările Africăi, ce cadea Greciei spre apusu, acolo s'a fingatu o gradina a hesperidelor, adeca a apusenelor, in carea se afla merul de acum, — si că merale sunt a Herei. (Schvenk. Die Sionbilder der alten Völker p. 10. Friedreich: Die Symbolik und Myth. der Natur p. 208.)

S'au aflatu stahse la Anagui si Benevento, si din acelea se vede apriatu, că merale de aur au fostu pome-aurense-le. (S. Ferrara: Hesperides sive de malorum aurenorum cultura Roma 1646.)

Nu e forsă însemnatate numele Iléna Gior-gioléna împregiurul Oravitiei. Pe aici caisinele, cari sémena tare cu pomerantile, se numesc jorjolene, giorgiolene.

râmu, ne vomu deșteptă totu mai macri si mai umiliti și spiritualminte și materialminte. Să ne prefacem in sange proverbulu: „Ajuta-ti romane, că numai asiā ti-va ajută să Ddieu!“ Romanul e originalu in naturalul lui, e grandios in intreprinderi; inse Rom'a fă mica, si din mica, dar volnicia, se prefachă in Domn'a lumei: asiā să incepem si noi in micu, si din micu cu constantia fabriciana va creșce marele Numai parol'a să ni fia: Aideți să ne asociam la intreprinderi folositörie!

Noi incheiamu: Intreprinderile noastre de incepem — sunt forte incuragiatörie. Ajuta Domne! —

O ciudata interpellatiune!

(Căreia, după repetite respingeri, la cele mai intențioase rogori suntemu necesitati a-i dă ascultare; pentru ca retaciarea cea de apoi să nu fia mai grea!)

Biserica-alba, in iuniu 1872.

Dlu protopopu alu nostru, Josifu Popoviciu din Jamu, si-a facutu de capu! Tōta lumea, lui i atribue caderea si rusinea națiunale in cercula Sasca, lui — tōte ueltilorile comise de domni in contr'a romanilor!

Éta cum: Elu este amestecat intr'unu procesu criminalu, pentru o vaca furata si mancata. Domnii deci, de la cari — firesc aterna procesele, aterna — viéti'asi mórt ea, onórea si rusinea*) fie-carui cetatiénu, domnii să-lu fia amenintat'cu pacoste, déca nu se va dă de unélta loru, ca să trantésca pre Babesiu fiului si sbiciulu poporului.

Unii dieu, că eppulu din Caransebesiu l-ar fi ingagiaturi si cu binecuvantarea sa; altii érasi să — numai prin contele Bissingen s-ar fi prinsu in urégia si că chiar Bissingen ar fi recomandat' acelu procesu la judecat'a din Oravita.

Adeverulu curatu — nime nu-lu scie, si de aci este, că tōte almintrile ilu credut, si credu că, parintele protopopu este nevinovat, dar că fric'a lui de domni, pe cari ii-a tienutu in stare de a-i face reu si foră să fia vinovat, acea frica l'a facutu, de cu inima sangeranda s'a apucat si cu cumpnatul seu pop'a Josca a luoratu in contr'a inimiei si convingerei sale, vatemandu poporulu de mórt si calcandu in piciora cea mai santa causa, carei elu pana aci a servit credintios!

Altii érasi — elatina din capu, si nu potu să creă, că unu omu istetiu si energicu ca prot'a Josca, semtindu-se nevinovat, pana la atât' să se injosiedie si să se strice cu poporulu si cu națiunea, cu presintele si cu viitorulu, să se espuna la stăte insulte si blasteme chiar!

*) „Viéti'asi mórt ea“ — concedem, déca domnii n'ar fi alt'a de cătu o banda de talhari; — „onórea si rusinea“ — nici intr'unu casu! Onórea si rusinea omului aterna numai si numai de la a lui propria portare; si — cei mari, ori cătu de poternici să fia ei, prin tōte midilöcole, crucele si laudele, persecutiunile si insultele loru, nici nu potu face din „blastematu“ omu de onenia, nici din omu de ómenia — omu de nemecia. Insemnatii-ve!

R e d.

Mai alesu că elu eră siguru, ca pana aci, de aperarea lui Babesiu si a intregei partide naționale — pan' la Domnedieu si pan' la Imperatulu!

Destulu că — lucerulu sătă la indoieala, dar lumea, si a nume voi crestini din protopopiatu — mai multu ne plecămu, pre cum este omulu, a crede reu, de cătu bine!!

Ei dar — acăsta dubietate si rea credintia trebuie să incete; căci — cine va merge macar numai să sarute man'a unui preot si protopopu banuitu de criminalu?

Si — spunem dreptu, după marele servitie ce santi'a sa facă domnilor, nu credem că insasinti'ea cea mai favorabile a domnilor să fia in stare d'la spălă cura u si reabilită in ochii si inim'poporului indignat' si plinu de banuēla.

De aceea dicem că, parintele protopopu si-a facutu de capu, si — tare ne temem că — in vieti' sa nu va mai avea odihna sufleteasca!

Cu tōte si pentru tōte, noi — intru alu nostru si alu dsale interesu, am dorit — lumina si limpedire, celu pucinu in acăsta fatala causa criminale, carea pre cătu timpu nu va fi ea bine lamurita, dlu protopopu — mai bine ar face, nici să nu se apropia de altariu si nici să nu se numește alu nostru protopopu! Déca Babesiu, celu mai demn si curat si binemeritat' romanu si crestinu, nu i-a fost lui bunu de reprezentante alu acelui cercu romanu, cum dsa, banuitu si chiar acusat' criminalu — să n'i pote si remană preotu si protopopu? Acăstă ar fi unu scandalu nespusu, si noi nu vom suferi astfelii de scandalu!

Fiindu-deci că se vorbesce, cumca uniculu carele scie si pote să deplina deslucrea despre casulu cu vac'a furata si mancata — ar fi dlu Nicolau Bojinca, fost comisariu de securitate pre timpul seu, si fiindu că noi voim să dăm credientu marfurisirei publice, la conscientia, a acestui domn, de aceea éta venim a-lu provocă si rogă, să n'i dăe responsu:

Pre curatiuni' a conscientiei sale, pre suflul seu, pre Ddieu si pre ómeni' a sa, — ce scie sicuru si positivu, si ce pote intarit naîntea lui Ddieu si a ómenilor cu juramentu santu — despre acea furatura si participarea parintelui protopopu Josifu Popoviciu la ea?

Ceremu responsu pre calea publicitatii; fiindu că adeverulu — n'are a se ascunde de lumina, si elu in ori ce casu, numai usiurare n'i pote causă. N'avemu inşa nemic' in contra, déca dlu Bojinca ni-lu tramite prin on. Redactiunea a Albinei si numai personalor n'ostre.

Mai multi crestini, curati la inima.

Lugosiu, in 10 iuliu 1872.

(Budgetul comitatului pe 1872. O nuă dare pre poporu.) In congregatiunea generale de astazi a comitatului, statorarea budgetului

comitatensu pe an. 1872 a venit a trei-a ora sub desbatere din cava., că ministeriul de interne pentru marimea sumelor puse in trensul, de duce ori a refusat aprobarea lui. Comitatulu pretinde pe cont'a budgetului seu sum'a aproksimativa de 100,000 fl. pe candu ministeriul de interne afa, ca spesele comitatului in an. 1872 se potu bine acoperi si prin sum'a de 78,000 fl. pe carea e si in voitu a estradă comitatului din budgetulu seu generale. Neinvoindu-se ministeriul de interne a dă mai multu, diferent'a de 22,000 fl. este a se scôte pe calea aruncului de la locuitori comitatensi. Lupt'a pentru de a scapă poporulu de acăsta contributiu nădu, menita numai spre splendid'a si realelor referintie ale comitatului nostru neoi cătu amesurat'a dotatiune a directorilor comitatensi, dintre cari unor'a, d. e. protonotariul si judiloru oercuali li s'au determinat salaria anuale esorbitante, redicandu-se salariul celui d'antai de la 1200 fl. la 1725 fl., ér alu judiloru cercual de la 950fl. la 1640fl., acăsta lupta a fostu forte interesante si intocata; preotii nostri si cea lalta intelligentia națiunale au aperat interesele poporului si asiā pré impoverat cu multe alte dări, si in acestu anu cercata si de o lipsa forte mare, cu tōta poterea argumintelor castigate din convictiunea ce o au despre lips'a poporului, dar tōte au fostu in daru, căci majoritatea constatat'ori mai mare parte din diregatori comitatensi, cari sunt de a dreptulu interesati la sustinerea budgetului in marimea sa de 100,000, dandu man'a cu o parte a mamelelor, sub conducerea canoniciului Nagy, au facutu deserte tōte incercările partidelor naționale, adaugandu catra argumentele, cu care au militat pentru budgetul marit, inca si insulte prin apostrofarea preotilor, că se inveti' poporulu, ca mai bine se bee unu cicoanu de rachia mai putienu, ca prin acăsta economisare se fia in stare a solvi budgetulu marit!

Aici nu potem a retace manor'a, cu care comitelui supremu i place a tractă pe vorbitori partidei naționale. Are-si acăsta maniera temeliu in crescerea, ignorant'a ori in poterea presidiale a comitelui supremu, nu scim, ceea ce scim — e, că regulele parlamentarie receru, ca presidele unei corporatiuni, apertienă densulu la ori-ce partida, are să conduca desbatibile corporatiunei cu tōta demnitatea si imparitalitatea, si că prin urmare n'are dreptu, dar si bun'a cunoscinta recere, ca densulu pe vorbitori naționali să nu-i cartesca cu observatiuni triviale, precum sunt expresiunile „nem igaz“ si „hazugság“ apoi „lusta a nép.“ (Hát az urak? Red.) Comitele supremu din Carasius a fostu timpu destulu de indelungat' membru alu casii representantilor, si déca in totu decursulu acestui timpu n'a fostu in stare a inveti' de la presindintele casei, cum se resuma si pronuncia decisulu intr'o desbatere, celu pucinu manier'a de a tractă vorbitori si si-o fia insusit' de la

presedinte. In interesul demnităei scaunului comitale o pretendem acăstă, căci de altmintera §. 50 alu legii municipale ar devem ilu'orii tocmai prin acel'a, care e chiamat, a sustiné demnitatea discussiunei.

Din Torontalu, in iuliu 1872.

(Scandale si regresu.) E timpulu scandaleloru, miserabilitatiloru, e lumea juristiloru, domnilor si a notariesilor romani, pentru că per escentiam acestia facu fecie de bucuria, numai acestia sunt astazi indestulati. Nu sciu ce se credem, dicu unii, că facem progresu de minune, inmultindu-ni-se juristii, notarii pe lase si prin urmare inaintam naționalitate, — dar vai de noi, — noi cari privim fora ochelari acăsta inaintare, observam că nu progresu — ci regresul este colosalu si inspaimentatoriu.

Éta cum. Juristii nostri pana tragu stipepii, pana se folosescu de credulitatea naționale, sunt naționalisti mari, adeca pana candu nu potu face nici bine nici reu naționale. Nu, unu servit' totusi facu ei naționale, celu putienu cutari dandi pretindu că facu „védia“ romanilor prin aceea că ui jóca calusieriulu in Pesta. Si pentru aceea ceru ajutoriulu, oroceriu poporului. O tempora, o mores! O vanitas vanitatum! Dar poporul acu'sa facutu prudinte, si ar fi bine ca si dnii respectivi să veda si să precepe că, nu prin mofturi ci prin vertuti si prin fapte se face védia si onore unei națiuni. O mare parte din juristii nostri (ondre celor bravi) in vietia ni devinu contrari stricatiosi, tradatori, si ne corupu poporul romanu, ilu sfasia, ilu conduce in taber'a contrarilor. Vi trebuie esempe? e plina tiéra ungurésca de ei... ba se asta din ei si in Romania!!

E progresu acost'a său regresu?? —

Asiā suntemu si cu notarii nostri; acestu soiu de ómeni de unu timpu in cōce ne face se credem, că facu pe spionagiu domnilor de susu; acestia devinu atătu de periculosi pentru cau' năstra naționala cătu trebuie să ne cugetam seriosu a-i starpi, si a li nimici protindină existintă.

Candu vinu pe la noi să-i alegem, ni promit că vor lupta cu noi dimpreuna pentru interesele naționale, si pana l'a martiriu ni se ingagi'dia, — poporul romanu pentru că este bunu, credul si in atari mominte si face speranta pentru unu mai bunu viitoriu cu ómenii sei, — se luptă pentru elu si prin tōte intrigele contrarilor ilu alege; dupa ce inşa a trecutu alegerea — ómenii nostri se facu nebuni, nu-i mai cunosci, ti vino se li dici in facia: nastratine, nastratine, cum ne insielasi!!

Éta esempe:

In comun'a rom. Igrisiu, e unu notariu cu numele Gallu, alesu de popor de mila că nu avea nici ce să mance. A promis că va fi pentru poporul care-lu nutresce; adi acestu notari

7) Ventu caldu, bōre.

Venturile nu numai la grecii si romanii vecchi, ci si la noi sunt personificate, precum am aratatu in alte explications.

Ventulu caldu ce se pomenesc in povesta, e ventulu caldu din Africa cu numele Sirocco, carele sufla peste Grecia si Italia, si are potere a supr'a ómenilor, animalelor si plantelor de le ostenește, molesce, slabescs nervii, usca etc. si poterea lui in povesta e pré bine exprimata prin adormire. Acestu ventu din Africa e in legatura cu pomerantile din Africa. La noi dacoromanii acestu ventu se numescs Bōrea, dupa etimolog'a din Boreas, dieulu ventului de nordu, pentru greci, de óre ce Boreas a locuitu in Hae-mus (Balcanu) granit'a de nordu a Greciei, — si fiindu că adi Haemulu nōa ni-e spre médiadi, bōrea reprezinta pe Siroco. —

8) Argiru.

La Schott e Petru. O multime de poveste sunt, in cari eroii, dieulu de sōre se chiama Petru. Unde in cele din Romania se asta Fetu Frumosu, in cele din Banatu e Petru Frumosu, sau numai Petru. Asiā e in cea din Bucovina, Petrea Castelui. A perit mai in tōte numele eroilor său dieului, si s'a inlocuitu cu numele Petru. A ghică cau'sa, e greu. Eu credu că cau'sa ar fi din crestinetate si a nume Cristosu s'a identificat cu Zeus (precum se vede din mitul Filimon si Baucis identicu cu colind'a „Avutulu si seraculu“) si Petru carele in tōte traditionile vine totu cu Cristosu la olalta, s'a facutu de o a dōu'a potere si persóna dupa Cristosu, de Apollo langa Zeus.

9) O turturea si siepte rendunele.

Sunt la T. Stavila, — la Baracu 7, la Dozsa 12 pauni, la Bologa o stea.

Dintre tōte am aflatu esemplariulu de la T. Stavila mai completu. Turturé'a e Il. Cos. Cele 7 rondunele éra ni aréta că ele sunt de la apusu, din Africa, si numerul 7 corespunde numeralui hesperidelor, cari au pazit'u polumu, căci pentru acăstă nu a potutu nici imperatulu se ioe mera de acolo. —

10) Arculu cu sageta.

Aci e atributulu lui Argirotoxos, cu arcu in tōte esemplariale.

Mai tardi Argiru se folosesc de spada, sabia, candu figuréza in timpulu istorico-mitologicu.

11) Feta maiestra.

Acăsta fiintia, acestu nume se tiene de mitolog'a nōstra daco-romana. E unu genu, unu nume generalu. Definitiunea ar fi: Feta maiestra e o fiintia, carea s'a straformatu din alta fiintia său altu obiectu. Totu ce s'a transformat adeca a trecutu prin metamorfosa si se preface in fiintia femeiesca, e feta maiestra.

Aci din turturea s'a facutu feta maiestra. Feta din dafinu, carea a esit din arbore, éra e feta maiestra — si mi-am culesu peste 40 de metamorfose din povestele nōstre, p. e. in un'a, din 3 rose se prefacu 3 fete frumosé, si acestea sunt fete maiestre.

Fetele maiestre se potu imparti in specii, feliuri. Se vedem acă ce felii de feta maiestra e si deosebi ce insémna rendunele?

Rendunele reprezinta pe Hesperide. Dupa legend'a teogonica (scintia de diei) mai vechia, esista Hesperidele, cari sunt ficele a

bunei mame Nopti, carea cu valurile sale umede se latiesce in tōta nōptea peste pamentu, si imbraca tōta natur'a cu somnul si intunericu (Prel. I. 33.) Dupa unii sunt fetele Hesperiei (sér'a nōptea, feta lui Hesperu=sté'a de séra=luciferu) cu Atlas, — dupa altii ale lui Zeus cu Themis, o titana carea a nascutu parcele (urditorile). Hera a insarcinat pe hesperide ca se pazescs merulu de suru (Brockhaus conv. Lex. si Dr. Vollmer p. 855.)

Hesperidele sunt vecinele amicabile ale lui Atlas, sunt fetele amicabile cantat'orie ale Noptii, carora li s'a incredintat' pad'a moralor de suru, aprópe de Gorgone si dupa graniti'a intunericului eternu. (Hesioud Theogonie 215. Pr. 439.)

Hera a pusu pe hesperide adeca nimfele hesperice se padiésca. Hesperidele se cugeta totdeauna de nimfe, si se chiama fetele Noptii, pentru că ele locuesc in prejurul nōptii, si potulu acel'a, cu tōta creatur'a a resarit' din intunericului inceputului.

Mitolog'a de regula cunoscse trei hesperide: Aegle, Arytheis si Hesperia, si in numele loru se impreuna lucirea luminosă cu murgitulu de séra a sōrelui apunetoriu. Apollodora dice că sunt 4, Diodoru că sunt 7, si numele loru: Aegle, Sterpera, Arethusa, Crytheis, Hestia, Aerica, si Mechisa. — Heracles la Eridanu (riulu Po in Italia, dar si constelație pe ceriu si Heracles inca e dictitate de sōre) asta nimfele, ce se dicu fetele lui Zeus cu Themis, si ele se identifica cu atlantidele, si s'u augetat cu Plejadele (stole=sloti'a cu pui.)

Atlas vine in mitologia ca gigante de

mare, mai tardi titanu, la Apollodorus si munst unde e gradin'a cu merele de auru, munte in Africa (Mauretania, adi Fez Marocco) (Pr. 217 Dr. Vollmor 855. Brockhaus.)

Adeca Hesperidele sunt nimfe=fete maiestre, si Iléna Cosandiana e imperat'ea maiestrelor. Rendunele, desi inaintea lui Argiru nu s'u stramutat in fete, ele totusi sunt aci fete maiestre, căci imperat'ea maiestrelor a fostu in societatea maiestrelor.

12) De 16 ani.

La S. Liuba, mam'a a fagaduitu fiului po Il. Cos. inca pana a fostu in pantece, — asia e a fagaduitu si Chirilina, si alte fete mandre dupa multe poveste. Aci mam'a fetei a fagaduit'o la nascere, lui Argiru.

13) Peru de auru.

Tōte dieitatile ee represinta sōrele, lun'a, stelile, toti astfelii de eroi in povestele nōstre au peru de auru, p. e. doi feti cotofeti, Fetu Frumosu etc.

română a condus prin forța 3 parti de alegatori români în cîstrelle străine, și la denunțarea lui 12 locnitori rom. s'au arrestat pentru că a strigat să trăiescă Mociuni!

Ei bine! acum judece intrăga națiune ce este acestu omu, care din mil'a romanului a ajuns unu betu notariu și carele altmîntreia moră de fome?

In comun'a rom. *Valcani* avem pe unu atare Covacicoviciu; acesta a dus'o pana la estreme. Prin înflintia lui era să se aléga de jude unu jidau si numai bravului preotu G. *Opreanu* se pote multiumi că poporul a fostu mantuit de acăsta nepaste. La alegeri acestu nedemn notariu s'a facutu unu instrumentu in contră intereselor noastre, si candu s'a alesu de notariu a planșu de bucuria, si ne-a promisut tôte, tôte.

In com. *B.-Comlosiu* e unu atare G. *Balanu* notariu; acesta dupa absolvirea teologiei, prin sprinjirea poporului și „devenit” notariu, căci și elu pe atunci ni vorbia de sclavia, de robota și de spați, și desă scia poporul că abia scie să părte pén'a pentru unu miserabilu conceptu, l'a alesu, că este romanu. Ei dar acuma ce se dicem de elu? nu merita a ni mai strică nim'a cu stupidile apucaturi ale lui.

Deatulu atât'a, că acestu *triumviratu* de notariu la alegerile municipale a facutu să — — reșea partid'a drăptă, fiind că numai prin ei trei a ajunsu acăsta in majoritate contr'a stangei.

E acăsta unu progresu său regresu?

Deci ve rogu, nu dicetă că năștăm cu juristii și notarii nostri, ci să dicem: e tim-pulu scandalelor si alu miserabilitatilor, e tim-pulu secretei candu numai baruienele sporescu.

Precum am intielesu, in Snu-Nicolaulu-mare s'a constituitu dejă una reuniune de participanti la inst. „*Albina*;” acăsta este unica bucuria ce potem inregistră; și ne grupămu cu totii si cu credinția pe langa acestu institutu naționalu, si să facem ca poporul să se întăresca materialmente, căci cu juristii si notariesii, preste totu ou pretins'a nostra intelegrintă — (onoreesceptiunilor) nu vomu prosperă ci vomu fi de rusinea strainilor. Apoi se credem: că dupa noru va fi să saninu.

X. Y.

Re spunsu

la interpellatiunea resp. rogară dñu V. H. a. a. cand. de prof. in nrul 51 alu Albinei.

Dlu *Vilelmu Hangea*, candidatul de profesor, in nrul 51 alu pretinutului diariu „*Albina*”, indreptă catra comitetului infintian-dei Academiei romane de drepturi, una interpellatiune resp. ragare.

Dupa ce susu-amintitulu domnu premite, că una suma contribuita de unii domnii din Corniareva, s'a espedatu Comitetului dejă in septembrie 1871, alta una adunata de la unii domnii din Mehadia, s'a espedatu in martie 1872, întrăba că: are Comitetul de cugetu a publică numele aceloru (?) contributori, si — deca nu, — de ce nu? ér déca da, — ilu róga să o facă cătu mai curendu!

In fine exprime dorintia multor'a din cei ce se interesă de caus'a academiei naționale de drepturi, ca sum'a totală adunata să se arete la fie-care dare de séma, si din candu in candu să se publice căte o aretare generale despre starea fondului.

De o parte in interesulu adeverului, de alta parte in interesulu obiectului din cestiu, me aflu in poziune, a respunde la interpellatiunea susu numitului dnu in urmatörile:

1. prin dlu parochu din Corniareva N. *Bogoeviciu* s'a tramis ca colecta fondului academicie 10 fl. 50 cr. Acesti bani s'a primitu aici sub nrulu prot. ag. 214/1871, s'a presentat in siedint'a comitetului din 3 oct. 1871, §. 141, lit. e). Protoc. si col. resp. a comitetului s'a publicat in organulu asoc. „*Transilvania*” nr. 21 din 1871 pag. 250; ér list'a dominilor contributori in speciale s'a publicat totu in acelu nrul, pag. 252.

2. De la Mehadia s'au primitu oferte pentru fondulu academiei in dôue ronduri: a) de la dlu docinte Nic. *Grama*, sub nrulu prot. 91/1872 s'a primitu 16 fl. 30 cr. Acesti bani, s'a presentat in siedint'a comitetului din 2 aprilie a. c., s'a indusu in procesulu verbale sub §. 43, lit. c) care procesu verbalu s'a publicat totu in acelu nrul pag. 96.

b) Prin DV. Colonelu *Marcu Rotariu* s'a tramis pentru fondulu academiei 26 fl. si 1 napoleonu. Acesti bani, primiti sub nr. prot. ag. 55/1872, s'a presentat in Siedint'a comite-

tului din 5 martiu a. c. §. 32 procesulu verbalu resp. si s'a publicat in „*Transilvania*” nr. 6 din 1872, pag. 69, ér list'a dominilor contributori s'a publicat in nrulu 4, 1872 pag. 48. Cu aceste desluciri, basate pre date autentice, credu că am multiumit pre domnul interpelante.

In fine mi tienu de detoria a aduce prin acăsta la cunoștința, cumea comitetulu administratoru de fondulu Academiei, a satisfacutu pan'acum cu tota conscientiositatea si punctualitatea si dorintie espresa, cu privire la aretarea sumei totale a fondului la fie-care dare de séma, cum și in privint'a publicarei unei aretări generale despre acelu fondu. Cece doresc a-si procură convingere basata despre acăsta, să binevoiesca a luă a mană, rectius a abonă tōia Asoc. „*Transilvani'a*,” si a percurse nrui aceleia, si a nume: nr. 12 pag. 145, 13, pag. 157, 15 pag. 181, 21 pag. 249, 23 pag. 271, toti din 1871, si apoi din anul cu nrui 1 pag. 9, 3 pag. 33, 4 pag. 45, 6 pag. 69, 8, pag. 49, 11, pag. 131, 12, pag. 141.

Asociatiunea, cum se scie, mai de vre-o 5 ani, sustine o fōia a sa propria sub titlulu „*Transilvania*,” in care ca organu oficiosu alu seu se publica din tiupu in tiupu tōte lucrările aceleia. Prin urmare dorintia nostra justa ar fi ca fie-care barbatu luminatū si cu stare mai favoritară, să se prenumere la numit'a fōia, respective să o sprinjescă si materialmente si moralmente, ca astfelu respectivii doritori de a se informă despre lucrările asociatiunei să aiba ocazie a-si procură cunoștințele sale din isvorulu celu mai autenticu. In numit'a fōia s'a publicat si se publica continuu multe documente importante, relative la istoria naționale, si credu că acăsta trebuie să interesedie pre fie-care fīu alu naționalei noastre, intrătele să a publicat in unii nrui din anul curint si nescari tractate interesante, relative la memorabilulu evenimentu din 1784.*)

J. V. *Rusu*,
secret. II. alu asociat.

Totu aici observāmu să noi, că — pre cātu de bucurosu am publicat in regu acestu respunsu, mai vertosu ca o pén' buna reclama, intră interesulu organului nostru lit. „*Transilvania*,” pre atât'u de pucinu potem să fim de o parere cu dñu deslucitoru, intră cătu Dsa pretinde că — cine doresc a fi informatu despre ori-ce afaceri ale societatei lit. din Transilvania, pana si despre starea contribuirilor si a fondului pentru academ'a de drepturi, acel'a să-si procure fōia *Transilvania*, să se informedia din aceea! Dupa noi — acăsta pretensiune vateama si publiculu celu mare, si interesulu academiei. Dorim să prenumere toti căti sunt in stare — și „*Transilvania*” si cătu de multe alte foi si cărti romane; dar contributorii si participatorii la care-va scopu publicu naționalu generale, au dreptulu d'a pretinde ca despre starea lucrului si a cassoi să fie informati prin tōte foile, si a nume prin cele mai respandite. Să nu ve capriciati — domnilor, că să nu provocati capriciul publicului si să sufera măretiulu scopu! Vi observāmu noi acăsta aici in data, pentru ca să preventim polem'a, ce de sicuru ar urmă.

R e d.

Varietati.

= (O anecdota vechia acă bine aplicata.) A fostu in Pesta — se scrie lui „Wanderer” — unu advocatu, carele avea o fēta frumōsa si in cancelari'a sa unu adjunctu pe care-lu iubia fōrte. Aceasta înamorandu-se in fēta principala lui, a cerut'o de socia. Advocatul s'a invoitu si i-a datu ca diestre si unu procesu de familia fōrte complicat. Ginerele 'si dà apoi tota trud'a si dobandesce procesulu si saltandu de bucuria dà de scire acăsta socrului seu. „Neta-reule,” i dise socru-so, „eu am traitu dicee ani din acelu procesu, ér tu te grabisi a-lu deliberă. Ce mai prostu esti.” — Guvernul magiaru de bunăsēma va fi sciindu acăsta anecdota, da aceea nu face nimicu spre binele tierii, căci numai asia pote tunde si mulge óia. Asia ministrul Kerkápolyi, cu siese ani mai nainta unu modestu profesor la academ'a din Papa, a fostu duoi ani reprezentante dietulu cu salariu anualu de 2500 fl.=5000 fl., duoi ani secretarui de statu=16000 fl., duoi ani ministrul=32000 de fl. va se dica Kerkápolyi ministrul de finanțe prin diregatorile sale si-a adunat 53000 de fl. din care s'a sustinutu pre sine si famili'a, si totusi acuma zidesce o casa cu 500.000 de fl.!

*) In interesulu obiectului din cestiu, sunt rotite cu tota onoreea si cele latte Redactiuni ale foilor romane, a reproduce acestea desluciri. Deslucitorulu.

= (Asia pecatuescu pe centocii.) Din Geriste, langa Oravita, ni se serie: Judele nostru communalu P. Lepa la alegerea de ablegatu dietulu votase pentru candidatulu natinalu, dar avendu unu procesu criminalu la judecat'a din Oravita, a fostu silitu nu numai a vota ci si a cortesi pentru candidatulu guvernului, ca să ésa cu omenia din procesu. Apoi bietulu de elu mai are o blaga de fecioru notariu in Oravita, carele voindu a se face si elu advotatu dar' neavendu nici unu essamenu din studiale juridice, are mare lipsa de indurarea guvernului ca să-i des licentia pentru a trece si elu de censurante si să-i se des diplom'a de advotatu. — Vedi asia transige in Ungaria dreptatea cu mintiun'a, si ignoranti'a se protege pentru că ómenii se facu unele peccatose guvernului. — Satulu nostru intregu e indignat u a supr'a parochului localu J. Popoviciu (Ivaseu) pentru condemnabil'a sa portare la alegerea de ablegatu. Jude i dice poporulu, ér pre Jude numai cei d'o potiva cu elu ilu potu suferi. Vai văa peccatosilor!

416.—1872.

Publicare de licitatiune.

In cau'a de essecutiune a tutorului orfanalu din Ottlaka, contra lui Petru Morariu, in urmarea decisiunei de sub nrulu 11065/1871, diumetate din realitatea inscrisa la nrulu 633 alu cart. fund. pentru com. Ottlaka, statatoria din una casa, intravilanu si 1/4 sesiune de pamentu in 7 augustu 1872 pentru pretiu seu din susu de pretiu, in 7 septembvre 1872. si din josu de pretiu la 10 ore nainte de mediasi la cas'a com. Ottlaka se va licita.

Condițiile de licitare:

Pretiulu realitatei e 500 fl., licitantii sunt detori a depune 10% vadiu inainte de incepe-rea licitatiunei; — cumpătoriulu are să depuna pe langa computarea vadiului diumetate din sum'a cumpararii de locu in manile esmisului pentru licitare, — si diumetate cu 6% interese cu ocazie impartiile pretiului la trib. reg. din Borosineu; cumpătoriulu va intra de locu in posessiunea realitathei cumpărate, — insa proprietatea aceleia numai dupa depunerea pretiului de cumparare prin transcriere o va castiga; — percentua'ta cumpătoriulu o solvesce.

Datu in Borosineu din siedint'a trib. ca auct. de cart. fund. in 15 febr. 1872. 1—3

417.—1872.

Publicare de licitatiune.

In cau'a de essecutiune a tutorului orfanalu din Ottlaka, contra lui Petru Morariu, in urmarea decisiunei de sub nrulu 11066/1871, realitatea inscrisa la nrulu 633 alu cart. fund. pentru com. Ottlaka, statatoria din una casa, intravilanu si 1/4 sesiune de pamentu, in 7 augustu 1872 pentru pretiu seu din susu de pretiu, in 7 septembvre 1872 si din josu de pretiu, la 10 ore nainte de mediasi la cas'a com. Ottlaka se va licita.

Condițiile de licitare:

Pretiulu realitatei e 400 fl.; licitantii sunt detori a depune 10% vadiu inainte de incepe-re-a licitatiunei; — cumpătoriulu are să depuna pe langa computarea vadiului diumetate din sum'a cumpararii de locu in manile esmisului pentru licitare, — si diumetate cu 6% interese cu ocazie impartiile pretiului la trib. reg. din Borosineu; cumpătoriulu va intra de locu in posessiunea realitathei cumpărate, — insa proprietatea aceleia numai dupa depunerea pretiului de cumparare prin transcriere o va castiga; — percentua'ta cumpătoriulu o solvesce.

Datu in Borosineu din siedint'a trib. ca auct. de cart. fund. in 15 febr. 1872. 1—3

418.—1872.

Publicare de licitatiune.

In cau'a de essecutiune a tutorului orfanalu din Ottlaka, contra lui Mihail András, in urmarea decisiunei de sub nrulu 11067/1871, realitatea inscrisa la nrulu 367 alu cart. fund. pentru comun'a Ottlaka, statatoria din una casa, intravilanu si 1/4 sesiune de pamentu, in 8 augustu 1872 pentru pretiu seu din susu de pretiu, in 8 septembvre 1872 si din josu de pretiu la 10 ore nainte de mediasi la cas'a com. Ottlaka se va licita.

Condițiile de licitare:

Pretiulu realitatei e 1000 fl.; licitantii sunt detori a depune 10% vadiu inainte de incepe-

rea licitatiunei; — cumpătoriulu are să depuna pe langa computarea vadiului diumetate din sum'a cumpararii de locu in manile esmisului pentru licitare, — si diumetate cu 6% interese cu ocazie impartiile pretiului la tribunalul reg. din Borosineu; cumpătoriulu va intra de locu in posessiunea realitathei cumpărate, — insa proprietatea aceleia numai dupa depunerea pretiului de cumparare prin transcriere o va castiga; — percentua'ta cumpătoriulu o solvesce.

Datu in Borosineu din siedint'a trib. ca auct. de cart. fund. in 15 febr. 1872 1—3

Concursu.

Se publica de nou, in urmarea otariei Comitetului parochialu din Milova din 27 iun. st. v. a. c. pentru vacantea parochia Milova, cottedu Aradu, protopr. Totvaradie, care parochia se cuprinda din 90 nr. de case.

Emolumintele sunt:

1. Sub titula de biru, de la 65 numere cāte 1 fl. 60 cr. v. a. de numeru; — de la 25 de case, cāte 1 fl. v. a. de numeru, relativu;
2. Cortelu liberu cu gradina de legumi
3. Stol'a indatinata.

Concurrentii vor avea recursele lor — ad-justate conformu dispusetiunilor statutului org. a le adresa catra comitetulu respective si a le substerne pana la diu'a 31 iuliu v. a. c. oficiului protopresiteralu in Totvaradie. Milova, 27 iunie 1872.

Comitetulu parochialu.

In contielegore cu: Josifu Belesiu, 1—3 protpr. Totvaradiei.

Nr. Prot. 19.

Escriere de Concursu.

Pentru anul scolaristicu 1872/3 se scrie concursu la stipendie fundatiunei lui Gozsdu, statutorie din 100—500 fl. anuali, luandu-se deosebita consideratie la scientifice reali.

Totii acei tineri români de religiunea greco-orientala din Ungaria si Transilvania, cari doresc a castiga vreunul din aceste stipendie, sunt avisati de a si trimite cererile concursuale, instruite cu atestatele de botezu, de paupertate si de studie, pana in 15 septembrie 1872, st. n. la Reprezentant'a fundatiunei lui Gozsdu, in Pest'a, Rathausplatz nr. 8, descooperindu si aceea, déca mai are de unde-va vre-unu stipendiu său nu?

Totu de o data se provoca stipendistii acestei fundatiuni, ca pana la susu atinsulu terminu, să arete resultatulu studielor din anul scolare spiratul, căci numai asiā li se voru rezervă si mai incolo stipendile conferite.

Pest'a in 15 iuliu 1872. 3—3

Comitetulu Representantie fundatiunii. Georgie Mocsongyi, m. p. Presedintele Comitetului, notariu.

Concursu.

Pentru statiunea inviatatorescă de la scol'a confesiunala gr. ort. romana din comun'a Baba vechia, inspectoratul B. Comlosiu, se deschide prin acăsta concursu pana in 23 iuliu a. c. st. vechiu, alegerea fiindu a se tene in 30 iuliu a. c. st. v. — Salariul anualu este: 300 fl. v. a. in bani, 3 jugere de pamentu aratoriu, 6 stangeni de paie impreuna si pentru scola, si cortelu liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupă acestu postu sunt avisati, a-si substerne recursurile instruite in intielesul statutului org. adresate catra comitetulu parochialu, respectivului inspectorat in R. Kécsa per Gyertyámoss.

R. Kécsa, in